OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/2186,

17. detsember 2020,

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepinguga loodud ühiskomitees seoses liidu esindajate õigustega seotud töökorraldusega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 50 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 218 lõiget 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (edaspidi „väljaastumisleping“) 30. jaanuaril 2020 nõukogu otsusega (EL) 2020/135 ([1]) ning see jõustus 1. veebruaril 2020.

(2) Väljaastumislepingu artikliga 166 on antud väljaastumislepingu artikliga 164 loodud ühiskomiteele (edaspidi „ühiskomitee“) õigus võtta vastu otsuseid kõigis küsimustes, mille puhul see on väljaastumislepinguga nii ette nähtud. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll (edaspidi „protokoll“) on väljaastumislepingu lahutamatu osa.

(3) Protokolli artikli 12 lõike 2 kohaselt on liidu esindajatel õigus viibida kohal Ühendkuningriigi asutuste võetavate meetmete ajal, mis on seotud selle protokolli alusel kohaldatavate liidu õiguse sätete rakendamise ja kohaldamisega, ning meetmete ajal, mis on seotud artikli 5 rakendamise ja kohaldamisega. Protokollis on konkreetselt sätestatud õigus taotleda Ühendkuningriigi ametiasutustelt selliste meetmetega seotud teavet ja taotleda neilt kontrollimeetmete võtmist.

(4) Vastavalt protokolli artikli 12 lõikele 3 määratakse protokollist tulenevate õigustega seotud töökorraldus kindlaks ühiskomitee otsusega. See töökorraldus peaks tagama, et liidu esindajatel on võimalik protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õigusi tõhusalt kasutada.

(5) Protokollis sätestatud liidu esindajate kohalviibimisel tuleb võtta arvesse Iirimaa saare ainulaadset olukorda ning liidu esindajate õiguste kasutamisel tuleks tagada välisriigi suveräänsuse nõuetekohane austamine ning eelkõige 10. aprilli 1998. aasta suure reede ehk Belfasti kokkuleppe täitmine.

([1]) Nõukogu 30. jaanuari 2020. aasta otsus (EL) 2020/135 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu sõlmimise kohta (ELT L 29, 31.1.2020, lk 1).

(6) On asjakohane määrata kindlaks ühiskomitees liidu nimel võetav seisukoht,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel väljaastumislepingu artikliga 164 loodud ühiskomitees seoses protokolli artikli 12 lõikes 2 osutatud liidu esindajate õigustega seotud töökorraldusega, põhineb käesolevale otsusele lisatud ühiskomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Ühiskomitee otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 17. detsember 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
S. SCHULZE

EELNÕU

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI EUROOPA LIIDUST JA EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSEST VÄLJAASTUMISE LEPINGUGA LOODUD ÜHISKOMITEE OTSUS nr …/2020,

…,

millega nähakse ette Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli artikli 12 lõikes 2 osutatud liidu esindajate õigustega seotud töökorraldus

ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingule lisatud Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli, eriti selle artikli 12 lõiget 3,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva otsusega nähakse ette Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli (edaspidi „protokoll“) artikli 12 lõikes 2 osutatud ja liidu esindajate kaudu teostatavate liidu õigustega seotud töökorraldus.

2. Käesoleva otsuse kohaldamisel on „hõlmatud meetmed“ Ühendkuningriigi ametiasutuste mis tahes meetmed, mis on seotud protokolli alusel kohaldatavate liidu õiguse sätete rakendamise ja kohaldamisega, ning meetmed, mis on seotud protokolli artikli 5, sealhulgas selle alusel vastu võetud ühiskomitee otsuste rakendamise ja kohaldamisega vastavalt protokolli artikli 12 lõikele 2.

Artikkel 2

Liidu esindajad

1. Liit tagab, et tema esindajad, kes kasutavad protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi, tegutsevad heas usus ning teevad tihedat koostööd hõlmatud meetmeid võtvate Ühendkuningriigi ametiasutustega ja suhtlevad nendega tihedalt.

2. Protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavad liidu esindajad ei osale üheski meetmes, mis ei ole seotud kõnealuste õiguste kasutamisega.

3. Liidu esindajad võtavad oma kohalviibimise õiguse kasutamisel arvesse Ühendkuningriigi ametiasutuste suuniseid esindajate enda ja teiste isikute ohutuse kohta. Nad järgivad kõiki nõudeid, mille on seaduslikult kehtestanud õiguskaitse eest vastutavad Ühendkuningriigi ametiasutused, kui väljaastumislepingu kolmanda osa XII jaotisest ja XIII jaotisest (artiklid 120 ja 121) ei tulene teisiti.

4. Liit tagab, et tema esindajad, kes on saanud teavet protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamise tõttu, tohivad seda avaldada ainult liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning Ühendkuningriigi ametiasutustele, välja arvatud juhul, kui neil on teabe avaldamiseks muudele isikutele liidu pädeva institutsiooni, organi või asutuse luba.

5. Liidu esindajatel on õigus viibida hõlmatud meetmete võtmise ajal Ühendkuningriigis, sealhulgas kõigis kohtades, kus toimub kauba või loomade sisenemine Põhja-Iirimaale või sealt lahkumine sadamate ja lennujaamade kaudu. Liidu esindajad võivad artikli 3 lõikes 1 osutatud rajatistesse pääseda üksnes siis, kui seal viibivad Ühendkuningriigi

ametiasutuste esindajad, et võtta hõlmatud meetmeid, või kui rajatises toimub muu sama otstarbega tegevus. Iga kord, kui Ühendkuningriigi ametiasutused võtavad hõlmatud meetmeid, sealhulgas inspekteerivad muid kui eelmises lauses osutatud paiku, võivad liidu esindajad nendega kaasa minna.

6. Ühendkuningriik aitab protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavate liidu esindajate kohalolekut hõlbustada ning annab nende käsutusse nende ülesannete täitmiseks vajaliku varustuse ja muud vahendid, näiteks sobivalt varustatud töökohad ja piisava võrguühenduse.

7. Liidu andmikud, mis sisaldavad mis tahes hõlmatud meetmetega seotud teavet, on puutumatud.

8. Ühendkuningriigis viibivate, protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õigusi kasutavate liidu esindajate vaba liikumist Ühendkuningriigis ei tohi takistada.

9. Protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavatel liidu esindajatel peab olema fotoga isikutunnistus, millel on nende nimi, ametinimetus ning asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutuse nimi. Liit annab need isikutunnistused välja vastavalt näidisele, mille ta esitab Ühendkuningriigile ühe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist.

10. Liidu esindaja esitab protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamise kohtadesse saabudes lõikes 9 osutatud isikutunnistuse. Kui lõikest 3 ei tulene teisiti, pääseb liidu esindaja rajatisse kohe pärast tema isiku kindlakstegemist.

11. Protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamiseks on liidu esindajatel õigus reisida Ühendkuningriiki ette teatamata või eelneva heakskiiduta. Nad võivad Ühendkuningriiki reisimiseks kasutada liidu antud reisiluba.

12. Ühendkuningriigis protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamiseks viibivate liidu esindajate ning nende abikaasade ja ülalpeetavate pereliikmete suhtes ei kohaldata sisserändepiiranguid ega välismaalaste registreerimise nõudeid.

13. Ühendkuningriigis protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamiseks viibivatele liidu esindajatele võimaldatakse valuutavahetust reguleerivate määruste rakendamisel samad soodustused, mis tavaliselt on ette nähtud Ühendkuningriigis elavatele rahvusvaheliste organisatsioonide ametnikele, ning nende liidult ja liikmesriikidelt saadav palk ja muud tasud vabastatakse riigisisestest maksudest. Selliseid maksuprivileege ja -immuniteete ei kohaldata nende liidu esindajate suhtes, kes on Ühendkuningriigi kodanikud (välja arvatud Ühendkuningriigi kodanikud, kes on ka mõne liidu liikmesriigi kodanikud ja kes ametisse nimetamise ajal ei ela Ühendkuningriigis), ega Ühendkuningriigi alaliste elanike suhtes.

14. Ühendkuningriigis protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamiseks viibivatel liidu esindajatel on õigus tuua tollimaksuvabalt riiki ja viia sealt uuesti välja oma mööbel ja muud esemed, sealhulgas mootorsõidukid.

15. Väljaastumislepingu kolmanda osa XII jaotise ja XIII jaotise (artiklid 120 ja 121) kohaldamisel käsitatakse protokolli artikli 12 lõike 2 kohast liidu esindajate tegevust Ühendkuningriigis väljaastumislepingu kohase liidu tegevusena.

Artikkel 3

Kontaktpunktid

1. Ühendkuningriik esitab liidule hõlmatud meetmeid võtvate ametiasutuste ja nende rajatiste loetelu.

Ühendkuningriik määrab iga esimeses lõigus osutatud ametiasutuse jaoks kontaktpunkti ja annab liidule selle kontaktandmed.

2. Ühendkuningriik teeb liidule viivitamatult teatavaks kõik lõike 1 esimeses lõigus osutatud loetelu ning kontaktpunktide ja nende andmete muudatused.

3. Lõike 2 rakendamiseks määrab liit oma kontaktpunkti.

Artikkel 4

Teabe taotlemise kord

1. Selleks et liidu esindajal oleks protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevate õiguste kasutamisel piisavalt aega teavet analüüsida, peab Ühendkuningriigi esindaja või kontaktpunkt igale teabetaotlusele kiiresti vastama.

2. Kui Ühendkuningriigi ametiasutused leiavad, et teabetaotlus ei ole selge või asjakohane või taotletav teave on nii mahukas, et see muudaks taotluse täitmise ülemäära koormavaks, võivad nad paluda taotluse esitanud liidu esindajalt taotlust täpsustada või piirata.

3. Võttes nõuetekohaselt arvesse oma kohustusi vastavalt käesoleva otsuse artikli 2 lõikele 1, on protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi kasutavatel liidu esindajatel õigus tutvuda Ühendkuningriigi ametiasutuste valduses olevate dokumentidega, mis sisaldavad hõlmatud meetmete seisukohast asjakohast teavet, ning vajaduse korral neid kopeerida. Liit peab seda teavet artikli 2 lõike 4 kohaselt kaitsma.

4. Liidu esindajad võivad nõuda, et hõlmatud meetmeid võtvad Ühendkuningriigi ametiasutused esitaksid nende meetmete kohta asjakohast teavet.

Artikkel 5

Elektrooniline juurdepääs infosüsteemidele, andmebaasidele ja võrkudele

1. Liidu taotluse korral võimaldab Ühendkuningriik liidu esindajatele reaalajas pideva ja katkematu elektroonilise juurdepääsu 1. lisas loetletud Ühendkuningriigi võrkudes, infosüsteemides ja andmebaasides ning liidu süsteemide Ühendkuningriigi riiklikes moodulites (edaspidi „IT-süsteemid“) sisalduvale asjakohasele teabele ulatuses, mis võimaldab liidu esindajatel kasutada protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi. Liit tagab, et tema esindajad kaitsevad sellist teavet kooskõlas lõigetega 3 ja 4.

2. Liidu taotluse korral võimaldab Ühendkuningriik liidu esindajatele elektroonilise juurdepääsu ka 2. lisas osutatud IT-süsteemides sisalduvale asjakohasele teabele ulatuses, mis võimaldab liidu esindajatel kasutada protokolli artikli 12 lõikest 2 tulenevaid õigusi. Liit tagab, et tema esindajad kaitsevad sellist teavet kooskõlas lõigetega 3 ja 4.

3. Juurdepääsu, sealhulgas kaugjuurdepääsu saanud liidu esindajad järgivad iga asjaomase IT-süsteemi turva- ja muid kasutusnõudeid.

4. Liit tagab, et tema esindajad tohivad kasutada lõigetes 1 ja 2 osutatud teavet ainult protokolli artikli 12 lõikes 2 sätestatud õiguste kasutamiseks. Liit tagab, et tema esindajad avaldavad lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud teavet ainult liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning Ühendkuningriigi ametiasutustele, välja arvatud juhul, kui neil on teabe avaldamiseks muudele isikutele Ühendkuningriigi tolliasutuse ja liidu pädeva institutsiooni, organi või asutuse luba. Ühendkuningriigi tolliasutused ei tohi teabe avaldamise luba andmata jätta, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

5. Ühendkuningriik teatab liidule 1. ja 2. lisas loetletud IT-süsteemide olemasolus, ulatuses ja toimimises tehtavatest muudatustest aegsasti enne selliste muudatuste rakendamist.

Artikkel 6

Kontrollimeetmete võtmise taotlemise kord

1. Liidu esindajad võivad üksikjuhtudel taotleda suuliselt või kirjalikult kontrollimeetmete võtmist. Sellekohases taotluses esitatakse konkreetse kontrollimeetme vajalikkuse põhjused. Taotlus esitatakse tavaliselt asjaomase Ühendkuningriigi ametiasutuse kontaktisikule, kuid suulise taotluse võib esitada ka Ühendkuningriigi ametiasutuste esindajale.

2. Ühendkuningriigi ametiasutused võtavad taotletud kontrollimeetme kiiresti.

3. Kui Ühendkuningriigi ametiasutused leiavad, et liidu esindajate taotluse põhjused ei ole piisavad või selged, võivad Ühendkuningriigi ametiasutused paluda liidu esindajatelt neid põhjuseid täpsustada või üksikasjalikumalt selgitada.

Artikkel 7

Ühiskomitee vaatab käesoleva otsuse läbi hiljemalt [kolme] aasta möödumisel selle jõustumisest ja juhul, kui liit või Ühendkuningriik seda taotleb.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub 1. jaanuaril 2021.

…,

Ühiskomitee nimel
kaaseesistujad

1. LISA

IT-süsteemid, mis sisaldavad protokolli artikli 5 lõike 3 esimeses lauses ning protokolli artikli 5 lõigetes 1 ja 2 osutatud liidu õigusaktide rakendamiseks vajalikku teavet

— Tollideklaratsioonide teenistus (CDS), sealhulgas riskiprofiilid ning teave kauba esitusviisi ja ajutise ladustamise kohta, kui see on kättesaadav

— Kaubaveokiliikluse teenistus (GVMS)

— Kaubatranspordi jälgimissüsteem, sealhulgas muul viisil kogutud teave seoses Ühendkuningriigi teadetega ekspordideklaratsioonide kohta

— Riiklik Põhja-Iirimaa impordikontrollisüsteem (ICS), sealhulgas riskiprofiilid

— Riiklik Põhja-Iirimaa uus arvutipõhine transiidisüsteem (NCTS)

Muud süsteemid, mida Ühendkuningriigi ametiasutused protokolli artikli 5 lõigete 2 ja 4 ning artikli 6 lõike 1 rakendamiseks kasutavad ning mis sisaldavad teavet lubade (liidu tolliseadustiku ja protokolli kohased load ja otsused) kohta.

2. LISA

Muud IT-süsteemid, mis sisaldavad hõlmatud meetmete võtmiseks vajalikku teavet

— Riiklik aktsiisikaupade liikumise ja kontrolli süsteem (EMCS)

— Riiklik käibemaksuteabe vahetamise süsteem (VIES) ja muud otseselt asjassepuutuvad Ühendkuningriigi andmebaasid, et tutvuda Põhja-Iirimaa ettevõtjate registreerimisandmetega ja Põhja-Iirimaa ettevõtjate poolt Ühendkuningriigi maksuametile esitatud teabega, mis puudutab Põhja-Iirimaal kaupade ELi-sisese soetamise tehinguid, mis kuuluvad maksustamisele ja mille Põhja-Iirimaa ettevõtjad peavad deklareerima.

— Riiklik (impordi) ühtne kontaktpunkt (IOSS ja OSS)

— Riiklik käibemaksutagastus